

Concluziile Consiliului privind progresele înregistrate în privința punerii în aplicare a Strategiei globale a UE în domeniul securității și apărării

Introducere

1. În conformitate cu Concluziile Consiliului European din 15 decembrie 2016 și cu orientările cuprinse în acestea, Consiliul a analizat progresele înregistrate în privința punerii în aplicare a concluziilor sale din 17 octombrie și 14 noiembrie 2016. Acesta salută progresele inițiale înregistrate, descrise mai jos, în îndeplinirea printr-un set cuprinzător de acțiuni a nivelului de ambiție al UE care rezultă din Strategia globală a UE în domeniul securității și al apărării. Acesta invită la continuarea lucrărilor și a orientării și convine să revină asupra acestor chestiuni în luna mai, în vederea Consiliului European din iunie.

2. Consiliul reamintește că acest lucru ar trebui să contribuie la consolidarea capacității Uniunii de a acționa în calitate de furnizor de securitate și la consolidarea politicii de securitate și apărare comune, precum și a rolului strategic global al Uniunii și a capacității acesteia de a acționa în mod autonom când și unde este necesar și cu parteneri ori de câte ori este posibil.

3. Consiliul salută lucrările în curs cu privire la punerea în aplicare de către Comisie a planului de acțiune european în domeniul apărării, în strânsă cooperare cu statele membre. De asemenea, Consiliul salută intenția Comisiei, inclusă în comunicarea acesteia din 30 noiembrie 2016, de a prezenta în primul semestru al anului 2017 noi propuneri pentru instituirea unui Fond european de apărare care să includă o componentă de dezvoltare comună a capabilităților care urmează să fie stabilite de comun acord de către statele membre și o componentă de cercetare (al cărei prim pas este lansarea acțiunii pregătitoare pentru cercetarea în domeniul apărării) care urmează să fie examinată în contextul următorului cadru financiar multianual. Consiliul reamintește invitația adresată în decembrie 2016 de Consiliul European Băncii Europene de Investiții de a examina măsuri în vederea sprijinirii investițiilor în activitățile de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării.

Consiliul reiterează, de asemenea, în conformitate cu concluziile sale din 14 noiembrie 2016, necesitatea de a spori eficacitatea PSAC și dezvoltarea și menținerea capabilităților statelor membre, susținute de o bază industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) mai integrată, durabilă, inovatoare și competitivă, care să contribuie, de asemenea, la crearea de locuri de muncă, la creștere și la inovare în UE și să poată îmbunătăți autonomia strategică a Europei, consolidându-i capacitatea de a acționa alături de parteneri. Consiliul reamintește că aceste eforturi ar trebui să constituie un proces cuprinzător, cu oportunități egale pentru industria de apărare în UE, să fie echilibrate și să respecte pe deplin dreptul UE.

4. De asemenea, Consiliul salută acțiunile rapide ulterioare concluziilor Consiliului din 6 decembrie 2016 de punere în aplicare a tuturor domeniilor declarației comune semnate la Varșovia de către președintele Consiliului European, președintele Comisiei Europene și secretarul general al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord. În această privință, Consiliul cere continuarea lucrărilor, cu respectarea deplină a principiilor incluziunii, reciprocității și autonomiei proceselor decizionale ale UE, și prezentarea în iunie 2017 a unui raport cu privire la progresele înregistrate.

Îmbunătățirea structurilor de gestionare a crizelor din cadrul PSAC

5. Astăzi, Consiliul aprobă nota explicativă privind capabilitățile de planificare operațională și conducere pentru misiunile și operațiile PSAC. Pe baza Concluziilor Consiliului European din decembrie și în conformitate cu concluziile acestuia din noiembrie 2016, prezenta notă conține măsuri de îmbunătățire a capacității UE de a reacționa mai rapid, mai eficace și fără sincopă, pe baza structurilor existente și în vederea îmbunătățirii sinergiilor civil-militare, ca parte a abordării cuprinzătoare a UE. Pe această bază, Consiliul convine în special:

- Să instituie, ca obiectiv pe termen scurt, o Capacitate militară de planificare și conducere (MPCC) în cadrul Statului-Major al UE la Bruxelles, care va fi răspunzătoare la nivel strategic pentru planificarea operațională și conducerea misiunilor militare neexecutive, acționând sub controlul politic și îndrumarea strategică a Comitetului politic și de securitate. Noua creată MPCC va lucra în paralel și în mod coordonat cu Capacitatea civilă de planificare și conducere (CPCC).
- Că directorul general al Statului-Major al UE va fi directorul MPCC și, în această calitate, își va asuma funcțiile de

comandant al misiunilor pentru misiunile militare neexecutive, inclusiv pentru cele trei misiuni de instruire ale UE desfășurate în Republica Centrafricană, Mali și Somalia, în conformitate cu mandatul convenit.

- Să invite Întulul Reprezentant să propună un mandat consolidat al Statului-Major al UE, precum și să propună o decizie a Consiliului care să reflecte acordurile sus-menționate și să modifice deciziile Consiliului privind misiunile PSAC în cauză.
- Să reunească în cadrul unei Celule comune de coordonare a sprijinului la nivelul Bruxelles-ului experiența civilă și militară în domenii-cheie de asistență a misiunilor, pentru a depune eforturi zilnice de consolidare în continuare și de facilitare a unei coordonări și cooperări civil/militare eficiente în ceea ce privește planificarea operațională și conducerea misiunilor PSAC civile și militare neexecutive. Acest lucru ar contribui, în plus, la punerea în aplicare integrală a abordării cuprinzătoare a UE, respectând totodată lanțurile de comandă civile și, respectiv, militare și sursele de finanțare distincte.
- Să evalueze instituirea MPCC și a Celulei comune de coordonare a sprijinului la un an după ce acestea devin pe deplin operaționale, dar nu mai târziu de sfârșitul anului 2018, pe baza unui raport al Întulului Reprezentant. Această evaluare ar trebui să fie pregătită în consultare deplină cu statele membre și nu va afecta nicio decizie politică ce urmează a fi adoptată.

De asemenea, Consiliul este de acord cu propunerile privind previziunea și monitorizarea strategică incluse în nota explicativă și solicită Întulului Reprezentant, în cooperare cu Comisia, după caz, să treacă la punerea lor în aplicare.

Cooperarea structurată permanentă (PESCO)

6. Pentru a consolida securitatea și apărarea Europei în actualul mediu geopolitic problematic, Consiliul este de acord cu privire la necesitatea de a se continua lucrările la o cooperare structurată permanentă (PESCO) cuprinzătoare, pe baza unei abordări modulare. Aceasta ar trebui să fie deschisă tuturor statelor membre care doresc să își asume angajamentele obligatorii necesare și îndeplinesc criteriile, pe baza articolului 42 alineatul (6), a articolului 46 și a Protocolului nr. 10 din tratat. Consiliul recunoaște că PESCO ar putea contribui semnificativ la îndeplinirea nivelului de ambiție al UE, inclusiv în vederea misiunilor celor mai dificile, și că aceasta ar putea să faciliteze dezvoltarea capacităților de apărare ale statelor membre și să consolideze cooperarea europeană în domeniul apărării, utilizând, în același timp, pe deplin tratatele. Consiliul ia act de faptul că orice capacități dezvoltate prin PESCO vor rămâne în proprietatea și în exploatarea statelor membre. Consiliul reamintește că statele membre dispun de un singur set de forțe pe care le pot utiliza în alte cadre. Subliniind responsabilitatea și competența statelor membre în domeniul apărării, Consiliul pune accent pe faptul că PESCO ar trebui să contribuie la generarea unor noi eforturi, cooperări și proiecte bazate pe colaborare.

7. În acest sens, Consiliul invită statele membre, cu sprijinul SEAE și al Agenției Europene de Apărare (AEA), să continue să lucreze la examinarea și dezvoltarea în continuare:

- a unui acord asupra unei înțelegeri împărtășite a angajamentelor, obiectivelor și criteriilor comune, pe baza dispozițiilor relevante din tratat, precum și a modelului de guvernare.
- a eventualelor proiecte și inițiative pe care statele membre sunt dispuse să le realizeze prin intermediul PESCO, inclusiv de o manieră modulară și făcând uz de proiectele aflate în desfășurare, precum și asumând noi angajamente în domeniul investițiilor în materie de apărare, cu scopul de a aborda deficitul recunoscut și prioritățile UE și ale statelor membre în domeniul capacităților; de a îmbunătăți capacitatea de desfășurare și disponibilitatea operațională a forțelor lor armate; și de a crește gradul lor de interoperabilitate prin gruparea și utilizarea în comun a capacităților existente.

Această activitate ar alimenta pregătirea notificării Consiliului și a Întulului Reprezentant și pregătirea deciziei Consiliului de instituire a PESCO.

8. Luând act de faptul că acestea sunt inițiative de sine stătătoare, Consiliul subliniază necesitatea de a se reflecta asupra posibilităților de legătură între PESCO și procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD). Consiliul recunoaște că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a analiza legătura potențială cu propunerile Comisiei de instituire a unui Fond european de apărare, inclusiv în ceea ce privește modalitățile prin care proiectele și inițiativele PESCO ar putea beneficia de mecanismele sale, care vor face obiectul unor noi decizii care urmează să fie adoptate cu privire la instituirea și structura finală a fondului.

9. Consiliul este de acord să revină asupra acestei chestiuni în mai 2017 pentru a oferi noi orientări politice asupra adoptării de posibile decizii.

Procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD)

10. Consiliul salută inițierea lucrărilor de elaborare a principiilor și a domeniului de aplicare ale unui CARD controlat de statele membre pentru aprofundarea cooperării în domeniul apărării, inclusiv prin stimularea dezvoltării capacităților care să abordeze deficitul, și pentru asigurarea mai bune utilizări a planurilor de cheltuieli în domeniul apărării, inclusiv a coerenței acestora. Consiliul pune accent pe importanța dezvoltării prin intermediul CARD a unui mod mai structurat de asigurare a capacităților-cheie necesare în Europa, pe baza unei mai mari transparențe, vizibilități politice și angajări din partea statelor membre, evitând, în același timp, orice eforturi administrative suplimentare inutile din partea statelor membre și a instituțiilor UE. Consiliul subliniază necesitatea de a se asigura coerența între CARD și Procesul de planificare a apărării al NATO acolo unde cerințele se suprapun, recunoscând caracterul diferit al celor două organizații și al responsabilităților lor respective. Consiliul pune accent pe faptul că, în calitate de instrument cuprinzător, CARD ar trebui să aibă ca punct de plecare procesele și instrumentele existente și să le utilizeze la maximum și ar trebui să se bazeze cât mai mult posibil pe informațiile disponibile obținute prin intermediul acestora.

11. Consiliul evidențiază faptul că punerea în aplicare a CARD s-ar face pe bază de voluntariat și cu respectarea deplină a prerogativelor și angajamentelor statelor membre în domeniul apărării, inclusiv, dacă este cazul, în domeniul apărării colective,

precum și a proceselor lor de planificare în domeniul apărării și ținând seama de amenințările externe și de provocările în materie de securitate de pe întreg teritoriul UE.

Consiliul pune accent pe importanța de a spori transparența și vizibilitatea politică a peisajului european al capabilităților. În această privință, Consiliul subliniază că CARD ar trebui să ofere o evaluare cuprinzătoare privind aspectele legate de capabilități, contribuind la orientarea politică din partea Consiliului. Prin urmare, Consiliul subliniază că CARD ar trebui să ajute statele membre să obțină rezultate în ceea ce privește capabilitățile critice, mai ales pe baza priorităților în materie de capabilități convenite prin planul UE de dezvoltare a capabilităților. Acesta ar trebui, de asemenea, să ofere statelor membre un forum pentru coordonarea și discutarea planificării lor naționale în domeniul apărării – inclusiv în ceea ce privește planurile de cheltuieli în domeniul apărării, ținând cont de angajamentele asumate de Consiliul European în decembrie 2016 – într-un mod mai structurat, pe baza măsurilor voluntare stabilite în Cadrul de politici pentru o cooperare sistematică și pe termen lung în domeniul apărării. Luând act de faptul că acestea sunt inițiative de sine stătătoare, activitatea cu privire la CARD ar trebui să fie întreprinsă în concordanță cu punerea în aplicare a planului de acțiune european în domeniul apărării.

12. Consiliul salută ideea întâlnirilor periodice și specifice ale miniștrilor apărării, inițial la fiecare doi ani și, dacă se decide astfel, cu o frecvență mai mare. AEA ar trebui să joace un rol-cheie în CARD pentru a oferi evaluarea obiectivă cuprinzătoare și analiza justificativă sub forma unui raport scris adresat miniștrilor apărării, valorificând pe deplin, în același timp, instrumentele existente și acționând și în calitate de secretariat al CARD.

13. Consiliul este de acord cu parametrii CARD descriși mai sus și invită Înalțul Reprezentant/Șeful agenției, în strânsă cooperare cu statele membre, să elaboreze propuneri mai detaliate privind domeniul de aplicare, metodele și conținutul CARD până în luna iunie, în special în ceea ce privește termenii interacțiunii cu statele membre, cu scopul de a pregăti instituirea CARD până la sfârșitul anului 2017. Primul CARD deplin ar trebui să fie pus în aplicare în 2018 în special pe baza priorităților revizuite ale planului de dezvoltare a capabilităților, precum și a altor procese și instrumente existente.

Dezvoltarea capabilităților civile

14. Consiliul subliniază importanța progresului rapid al lucrărilor privind dezvoltarea capabilităților civile. Acesta este de acord cu privire la necesitatea de a se îmbunătăți capacitatea de reacție pentru a se asigura o desfășurare mai eficace, rapidă și flexibilă a misiunilor PSAC civile, care joacă un rol important ca pilon al abordării cuprinzătoare a UE. În acest context, Consiliul ia act de discuțiile în curs, inclusiv cu privire la o capacitate de rezervă, la echipe specializate de experți și contingente de poliție și/sau alte categorii profesionale configurate în prealabil, precum și cu privire la revizuirea mecanismului echipei de reacție civilă (CRT). Consiliul solicită Înalțului Reprezentant și, după caz, Comisiei, în colaborare cu statele membre, să prezinte propuneri concrete de îmbunătățire a capacității de reacție în vederea aprobării lor înainte de Consiliul European din iunie. De asemenea, Consiliul este de acord să continue revizuirea domeniilor prioritare de la Feira a misiunilor PSAC civile. Consiliul subliniază importanța consolidării sinergiilor UE-ONU, a compatibilității și a interoperabilității și în acest domeniu. Consiliul va reveni asupra acestor chestiuni în mai.

Punerea în aplicare în diverse alte domenii

15. Ca o contribuție importantă pentru a permite UE să asigure consolidarea capacităților în mod eficace, responsabil și fără sincope, Consiliul așteaptă cu interes finalizarea rapidă a lucrărilor legislative privind propunerea de modificare a Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace. Consiliul reamintește concluziile sale din noiembrie 2016 cu privire la necesitatea de a se acoperi integral toate cerințele pentru sprijinirea în continuare a țărilor partenere la prevenirea și gestionarea crizelor pe cont propriu, inclusiv cele din contextul misiunilor PSAC neexecutive. În acest context, Consiliul solicită să se continue lucrările pregătitoare în curs pentru a se identifica necesitățile în domeniul consolidării capacităților ca sprijin pentru securitate și dezvoltare (CBSD). Consiliul reiterează domeniul de aplicare geografic flexibil al CBSD și cere să se identifice și să se dezvolte noi proiecte. Consiliul reamintește în plus propunerea sa de a se lucra la un instrument specific pentru asigurarea consolidării capacității. Consiliul va reveni asupra CBSD în mai 2017.

16. Consiliul salută primele reflecții și așteaptă cu interes continuarea lucrărilor privind consolidarea relevanței, a capacității de utilizare și de desfășurare a setului de instrumente de răspuns rapid al UE, care include grupurile tactice de luptă ale UE – vizând în special să consolideze modularitatea acestora, pregătirea lor și finanțarea lor efectivă. În acest context, ar trebui să se aprofundeze analiza modalităților specifice și a costurilor comune și a altor provizioane financiare pentru operațiunile de reacție rapidă în general și pentru grupurile tactice de luptă ale UE în special.

Consiliul va reveni asupra acestei chestiuni în luna mai, pe baza propunerilor consolidate care urmează să fie prezentate de Înalțul Reprezentant, în strânsă consultare cu statele membre. În ceea ce privește aspectele lor financiare, aceste propuneri ar putea să contribuie la evaluarea cuprinzătoare a mecanismului Athena, prevăzută până la sfârșitul anului 2017 și care urmează să fie discutată în cadrul relevant.

17. Consiliul reiterează importanța cooperării cu partenerii săi, în special ONU, NATO, OSCE, Uniunea Africană, Liga Statelor

Arabe și ASEAN, precum și cu partenerii strategici și cu alte țări partenere din vecinătate și de la nivel global, respectând în mod corespunzător cadrul instituțional și autonomia decizională a UE, precum și principiul incluziunii. În acest sens, Consiliul reamintește necesitatea de a se aprofunda parteneriatele PSAC și invită Înaltul Reprezentant să prezinte, până în mai 2017, opțiuni pentru o abordare mai strategică a partenerilor din cadrul PSAC, astfel cum s-a stabilit în Concluziile Consiliului din noiembrie 2016.

18. Consiliul salută evaluarea și măsurile organizatorice adoptate pentru promovarea unei capacități sporite civil-militare a UE de cunoaștere a situației, bazate pe informații operative, care să servească drept bază a previziunilor strategice. Consiliul sprijină adoptarea de noi măsuri pentru o viitoare extindere a personalului, a logisticii și a infrastructurii, în cazul în care se consideră necesară, și va reveni asupra acestei chestiuni în iunie.

19. Consiliul, reamintind necesitatea unei puneri în aplicare prompte a revizuirii planului de dezvoltare a capabilităților până în primăvara anului 2018, salută faptul că AEA este în curs de elaborare a unor propuneri de îmbunătățire a procesului de dezvoltare a capabilităților UE. În acest sens, Consiliul salută, de asemenea, lucrările în curs cu privire la revizuirea catalogului cerințelor. Lucrările aprofundate de statele membre în cadrul AEA cu privire la prioritățile în materie de capabilități, la prioritățile globale în materie de cercetare și tehnologie și la activitățile strategice-cheie vor contribui la orientarea viitoarelor investiții și vor constitui o bază de informare pentru punerea în aplicare a planului de acțiune european în domeniul apărării. De asemenea, Consiliul reamintește necesitatea punerii în aplicare rapide a acțiunilor întreprinse în cadrul AEA legate de catalizatorii critici și de securitatea aprovizionării pe baza angajamentelor politice ale statelor membre și a acordurilor specifice fiecărui program/sector.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press